

Maandschrift voor BIJENTEELT

Uitgave van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt

48e Jaargang

Hoofredactie: Joh. A. Joustra

Adres Redactie:

J. v. d. Heydenstraat 35, Amersfoort

Telefoon 6734

MAANDPRAATJE

Het verenigingsjaar loopt ten einde en we zijn er niet slecht afgekomen, integendeel. Onze Vereniging telt meer leden dan ooit en we naderen met rasse schreden de 24.000. Er is zeer veel liefhebberij voor de bijenteelt en deze schijnt nu ook „echt” te zijn. In de oorlogsjaren waren er nevenmotieven om bijen te gaan houden al zijn er uit die tijd ook een groot aantal echte liefhebbers blijven hangen.

Hoewel er ook een aantal leden moet zijn om wat te kunnen bereiken, moeten we ons op de hoeveelheid toch niet blind staren. Wij kunnen eerst juichen, indien al onze leden het vak zo goed als mogelijk is onder de knie krijgen.

Er zullen ook leden zijn, die hun eerste jaar meemaakten en het werd hen niet gemakkelijk gemaakt. Maar zij zullen in ieder geval wel begrepen hebben, dat de Imker, de ware Imker, steeds op hoop leeft en niet zo spoedig geneigd is het bijtje en het bijtje er bij neer te gooien.

Een volgende keer beter!

Ons maandschrift is gewoonlijk erg zakelijk en al staat er nu en dan wel eens een artikeltje in, dat de poëtische kant van het bijenleven belicht, erg verwend worden we toch niet en toch is dit, vooral voor pas-beginnende Imkers wel eens nodig. De oudere Imkers zijn min of meer praktijk-imkers geworden en al ligt hen de bijenteelt hoog, de poëtische kant is niet no. 1 meer, maar zeg hun dat in geen geval, want dan zou men eens wat horen. We zouden hem dan terug zien vallen op zijn begintijd en de pasbeginner zou met stralende ogen naar hem luisteren. Want diep in zijn hart heeft iedere Imker een plaatsje voor zijn bijen open en dat is dan ook het geheim en tevens het geheim van de hoop.

Nu en dan beweert men — en vooral in de magere jaren — dat de bijenteelt een dure liefhebberij is. Is dat wel juist? Als ik een hond houd of een kat of een kanariepietje, dan kost die liefhebberij mij geld, dikwijls veel geld, maar dat is vanzelfsprekend, daar praat men niet over. Maar wanneer men bijen gaat houden, dan komt direct de financiële kant naar voren, niet zozeer van den Imker zelf, als van zijn huisgenoten. Maar de bijenteelt levert meer op, dan een hond, een kat of een kanariepietje, waarmede we natuurlijk niets ten nadele willen zeggen van deze gezellige en vaak ook nuttige dieren. Doch van deze huisdieren vraagt men nooit wat ze opleveren, wél van onze bijen. Dat is een natuurlijk verschijnsel, omdat men nu eenmaal van een bijenvolk verwacht, dat het wat móet opleveren.

Doch al is er ook eens een jaar van misoogst, dan moet men niet menen, dat zo'n bijenvolk geen nut heeft verricht; het tegendeel is waar en het is nu wel vrij algemeen bekend, dat het bestuivingsnut van veel groter waarde is, dan het gewin van honing en was, ook al heeft daar de Imker geen direct voordeel van.

Ook in uitgesproken slechte jaren heeft de bijenteelt dus haar nut en dat wordt wel eens vergeten, niet in het minst door de Imkers zelf.

In deze maand zullen aan de leden de bewijzen van lidmaatschap 1947 worden aangeboden. Het lidmaatschap is duurder geworden. De Alg. Verg. heeft besloten het quotum (dat is de afdracht per lid aan het Hoofdbestuur) van f 1.25 te brengen op f 2.50. Dat is een hele sprong, maar in vergelijking met het lidmaatschap van andere organisaties: voetbalclubs, konijn-fokkersverenigingen e.d., aan de lage kant. Nog geen 5 cent per week, nog geen cent per dag. Daar komt bij, dat men het orgaan gratis thuisbezorgd krijgt. Op het ogenblik is dit nog geen sieraad, maar we hopen toch, dat dit eens in zijn oude glorie kan verschijnen.

Nu het briefport duurder is geworden, zullen de onkosten niet onbelangrijk stijgen. Om eens een klein voorbeeld te noemen. Vroeger verzonden wij lidmaatschapskaarten enz. aan de afdelingen voor een totaal bedrag van ongeveer f 25.—; thans is dit ongeveer vier maal zoveel. Bij een frequentie van plm. 30 brieven per dag scheelt dit aan porto 75 cent om van de te verzenden drukwerken maar niet te spreken en de verkiezing van het hoofdbestuur kostte dit keer aan porto plm. f 40.— extra.

Ons grote aantal leden maakt echter, dat het quotum niet hoger dan f 2.50 gesteld behoeft te worden.

De Vereniging gaat in 1947 haar 50e levensjaar in; misschien is dit aanleiding voor de afdelingen om aan dit jubileum eens een aparte vergadering te wijden.

Dit zal dan het best kunnen gebeuren in een volgend wintertijdperk, maar men kan nu reeds zijn gedachten daarover laten gaan. Ook de landelijke vereniging zelf zal natuurlijk haar zilveren jubileum op een passende wijze herdenken; daarover horen we nog wel meer. Zijn er nog leden in onze Vereniging, die de oprichting hebben meegemaakt? Dhr. H. A. Beil in Arnhem en dhr. J. Pannekoek te Eerbeek ongetwijfeld. Maar misschien zij er meer, die aan de wieg van onze Vereniging hebben gestaan. Mogen wij dit bij gelegenheid eens vernemen?

Er is thans een goed bericht voor onze Imkers. Per 1 December 1946 begint weer een suikerdistributie en wel 4 kg. per volk. Deze suiker geldt als voorjaarslevering, dus komt zij vroeg genoeg in het bezit van de Imkers en we zullen nu maar hopen, dat er weer geen belemmeringen komen.

En dan zal er voortaan naar gestreefd worden om voor een heel jaar suiker ineens te verstrekken, maar dat is nog toekomstmuziek.

Zo zachtjes aan komen de oude toestanden, mogelijk verbeterd, weer terug. Maar men kan er van verzekerd zijn, dat iedereen, die met de bijenteelt te maken heeft, zich inspant om alles zo goed en zo vlot mogelijk te laten verlopen. Op het ogenblik zijn tegenvallers echter nog niet te vermijden. JOUSTR.

BRIEF UIT ZWEDEN

Zweden, 29 October 1946.

Waarde Redactie,

Misschien vindt U mijn schrijven de moeite waard om in het Groentje op te nemen? Ik ben geen held van de pen, maar ik wou iets over de bijenhouderij schrijven, hoe die bedreven wordt op de 67ste breedtegraad.

Het landschap is zo geheel anders dan in Holland, de weidevlakte zonder berg en bos ontbreekt. Bergen, begroeid met bos, met bosbessen, frambozen en hei. Lang is de winter met zijn zachte sneeuw, de witte pracht, die zoveel tere planten door de koude winter helpt. In November begint de sneeuw te vallen, om bij regen weer te verdwijnen, totdat in één nacht alles grauw in de winterwitte pels gehuld is. De groene takken van de dennen buigen zich onder hun witte last, en de mens staat en kijkt en verwondert zich. Natuur, wat ben je kloek, wat bescherm je toch zorgvuldig al wat geen koude verdragen kan; wat verberg je hen voor de zon, maan en sterren. En ook de bijenkasten komen onder de sneeuw, al helpt de imker ook met de schop. Geen mees, specht of muis stoort de bijen, rust heerst er tot April. In de eerste week van die maand was het tot 20 gr. in de zon, doch geen bijtje kwam er uit, de vlieggaten zijn voor de zon beschermd, er ligt nog te veel sneeuw, de nachten zijn tot 18 graden minus. In het laatst van April zijn enkele uren voor de bijen; zij begroeten het nieuwe leven met vreugde. Enkelens hebben werk ontdekt, bloemen, stuifmeel, nectar. Al warmer wordt de zon, en op de zuidkanten is het een paradijs voor de bijen: hoefblad, paardebloemen en enkele soorten anemonen hebben hun poorten geopend in de warme middagzon, vlijtig bezocht door onze lieve kleintjes. Hoger en langer gaat de zon schijnen, al meer warmte geven, meer kracht komt

uit de aarde. In begin Mei staan de wilgen in bloei, die veel en in vele soorten groeien. In het bos op vochtige, mossige plaatsen bloeit hei, de rode klokken hangen naar beneden, de bosbessen vertoonen hun bloemen aan de kale takken, en veel is er voor de bijtjes te doen. De 27ste Mei begonnen de eerste appelbomen te bloeien, nu ging het in een snel tempo: pruime-, kerse-, pere- en appelbomen bloeien tegelijk. De keus was te groot, de natuur gaf te veel ineens. Al de achterstand van de lange winter werd ingehaald, de zon laat alles vlugger groeien, ook de bijenvolken nemen snel aan bijtjes toe. De 22ste Juni heb ik twee zwermen gezien, doch een imker heeft de 10de Juni al een zwerm gehad, en dat is in deze streek erg vroeg. Juni en Juli zijn hier van groot belang voor den bijenhouder. Is het weer goed en de bijen zijn goed behandeld, dan is er ook honingooft. Frambozen groeien er vele, in de tuintjes als ook in het bos, tevens witte klaver. Weinigen hebben de slinger voor dat doel gebruikt, waarvoor hij bestemd is, want Juni heeft twee weken gehad met prachtig weer.

De hoop was de hei, dat is „De Honingever” en die stond er veelbelovend voor. Doch de regen die goed was om te groeien, was nu te veel om te bloeien. De hei is dan ook totaal verregend; de sterkste volken hebben niets in de cellen kunnen opbergen. De lege honingkamers zijn dan ook tot het volgend jaar opgeborgen, in de hoop om dan te kunnen slingeren, en zijn de bijen in September van suiker voorzien om de winterrust te houden. En die is lang hier, 5 tot 6 maanden, dat geen bijtje de deur uitkijkt. De 30e Sept. was de eerste nachtvorst die de bloemen het zwijgen oplegde, en nu is de herfstspracht zoals men het alleen op deze breedtegraad tot in het hoge Noorden kan zien. Zacht dwarrelen de bladeren ter aarde, zij worden niet langer gebruikt; de natuur kleedt zich uit en bedekt het schrale, dat anders niet levend de lange winter uitkomt.

Met imkersgroeten,

E. K. FELUSCH.

Voor enige jaren schijnt er in Engeland strijd te zijn geweest over de spelling van Beekeeper—bijenhouder. Volgens The Beeworld 1944/4 werd op een vergadering van onze Engelse zustervereniging: The British Bee-Keeper Association „eens voor al” vastgesteld dat men niet beekeeper, maar bee-keeper zou schrijven. De Redactrice van The Beeworld komt hiertegen op, meent dat men met een levende taal niet „eens voor al” een schrijfwijze kan vastleggen. Ofschoon een Americanisme, moet men beekeeper wel aanvaarden, daar dit woord tegenover het Engelse bee-keeper „tijd en ruimte” uitspaart; verder wordt het ook in Canada, Zuid-Afrika en Australië gebruikt. In The Beeworld leest men dan ook beekeeper. In de Engelse taal schijnt men geen andere woorden voor bijenhouder te bezitten. Wij hebben bijenhouder en imker. Nu onze geachte Redacteur in zijn Maandpraatje in het Octobernummer onderscheid gaat ma-

ken in het gebruik van deze namen, meen ik hiertegen te moeten opkomen. Ik heb me altijd bijenhouder genoemd en gebruik dit woord gewoonlijk, afgewisseld zo nu en dan door imker, zonder hieraan enige betekenis toe te kennen. Beide woorden zijn m.i. goed Nederlands en hoewel ik geen taalkundige of historicus ben, zou ik bijenhouder voor Hollands houden en imker meer afkomstig uit het oosten van ons land.

Welke woorden gebruikten onze voorouders?

Bij Clutius „van de Biën” (einde 16e eeuw) en bij P. Nijland „den Naerstigen Bijenhouder” (1686) vindt men zover ik kan nagaan, het woord immen of imker niet. Clutius spreekt over Biën, Biekens en Biehouders, Nijland over Bijen en Bijenhouders.

Verder in een Ordonnantie van 8 April 1614 door Prins Maurits uitgeschreven „Aangaande het houden en setten van Bijen” leest men bijeman en bijeluiden en immen ofte bijen, waarmede bijenvolken bedoeld worden.

In een Appointement van 12 September 1637 op deze Ordonnantie van de Staten van Utrecht wordt gesproken van Immen ende bijen en van ervarene bijeluiden.

In een Ordonnantie van de Heeren Staten 's Lands van Utrecht op 't vertien van Lammeren, Bijen en Baggelen van 25 Juli 1599 wordt alleen gesproken van Bij-luiden en Bijen, niet van Immen.

In Amerika zou imker, dat veel „tijd en ruimte” spaart, om deze reden zeker de voorkeur hebben boven bijenhouder.

In de Duits sprekende landen heeft men meer woorden om ons aan te duiden en daar heeft men ook namen, die vertolken, hetgeen onze redacteur in imker zoekt.

Zo hebben de Zwitsers Bienenzuchter en Bienfreund en onze oostelijke bureu Bienenzuchter, Imker en Bienenvater. Het laatste zegt veel en geen wonder, dat de Oostenrijkse imkers aan hun vakblad reeds voor

ruim 70 jaar de naam Bienenvater gaven. Hiervan zijn thans de eerste nummers na de oorlog ontvangen, en zij maken lang geen slecht figuur. Hoewel het papier nog niet erg goed is tellen het Juli- en Augustusnummer elk 32 bladzijden en zijn van talrijke illustraties voorzien. De Oostenrijkse Bondskanselier, de Minister van Land- en Bosbouw en zijn collega van Volksvoeding schreven in het eerste nummer elk een korte begroeting, waarbij op de invloed van de bijenteelt op het volksherstel gewezen wordt, niet alleen wat de honing betreft, maar ook het fruit en andere kostbare voedingsmiddelen.

In The Scottish Beekeeper 1946/8 vertelt Ds. B. R. Evans Edinburg over Madagascar, het paradijs van bijenhouders, waaruit ik het volgende weergeef:

Waar kan ik hier bijen kopen? vroeg ik aan een inboorling. Het antwoord was: U hoeft hier geen bijen te kopen; als U bijen wilt hebben, behoeft U slechts in April een kist in een boom te hangen en ge kunt zoveel bijen krijgen als U hebben wilt. We waren toen met vakantie in het woud en ik vroeg hem mij wat bijen te verstrekken en deze zó in te pakken, dat ik ze in de auto kon meenemen.

Op de dag van vertrek werden de bijen gebracht in een 18 liters petroleumblik, waarin met spijkers gaten waren geslagen. Bovenin zat een groter gat, afgesloten met een houten stop.

„Als ge thuis komt, zei mijn leverancier, haal deze stop er dan voorzichtig uit en de koningin zal volgen. Ik betaalde een shilling voor bijen en blik. Thuis gekomen trok ik de stop uit het blik en de koningin, met een draad hieraan vast gebonden, volgde prompt.

Wij woonden in de hoofdstad van Madagascar en in October 1932 na afloop van het seizoen kocht ik van een Europeaan voor 195 franc een compleet bevolkte Langstroth kast, maar maakte in het volgende jaar 400 franc voor de honing. Ik oogstte gemiddeld 90 pound per jaar.

In December 1936 ging ik met verlof en verkocht de kast aan een inboorling en bij terugkomst, 15 maanden later, vond ik de kast terug als leghok voor de kippen. De eigenaar had zowel de honing als het broed opgepeuzeld. De Madagascaren geloven, dat broed met honing gegeten zeer versterkend is.

In Juli 1939 verhuisden we naar een huis te midden van een eucalyptus (gombom) plantage op een uur afstand van het oerwoud. Eind Maart van het volgende jaar plaatste ik een kist in een kaneelboom naast het huis en de volgende dag zat er een bijenvolk in. Hierdoor aangemoedigd plaatste ik meer kisten en kreeg ze alle bevolkt. De eucalyptus bloeit van Maart tot September en de bijen zijn er verzot op. Door de oorlog konden we geen kasten aanschaffen en we maakten een kast van twee kisten met een strook koninginrooster er tussen. Eén kast bracht 65 pound op, het gemiddelde was 30 pound.

In 1942 hadden we een ongewoon aantal van deze volken, die uit het oerwoud komen. Ik kan het geen zwermen noemen; het zijn complete volken, die hun nest in het woud verlaten voor de honing hier. Ik ving er dat jaar 10, er waren toen ook geen kasten te krijgen. Een vriend kreeg 5 volken, terwijl er nog één onder het dak, twee op de veranda en een flinke grote in het bamboe naast het huis zat. Het speelt ons ze niet alle te kunnen onderbrengen. Een inboorling bracht ons wat gevogelte in een strooien mand en daar deze niet gebruikt kon worden, werd ze in het struikgewas geworpen. De volgende dag zaten er bijen in.

Bijenziekten zijn in Madagascar niet bekend en er is geen voedselgebrek. De inheemse bijen zijn uitstekende ratenbouwers en zij verzegelen wit.

Ongemerkt zijn we weer op een onderwerp terecht gekomen waarover niet meer gesproken zou worden, n.l. de lokkorf en de redacteur zal dit en het volgende wel willen doorlaten: In het bovengenoemde blad vinden we in het Octobernummer de volgende vraag: Gebruik van een lokkorf. Indien een lokkorf wordt geplaatst, hoever moet deze van de kasten geplaatst worden, waarvan men zwermen verwacht?

Het antwoord luidde: Ik geloof niet, dat het van

belang is hoever een lokkorf van Uw volken wordt geplaatst. Ik zou geneigd zijn deze te plaatsen aan het einde van een rij kasten. Eén of twee oude raten in de lokkorf schijnen de aandacht van de speurbijen te trekken.

In vroegere eeuwen schijnt men ook maatregelen tegen lokkorven nodig te hebben geoordeeld. Bij het naslaan van de Ordonnantie van 1614 van Prins Maurits kwam ik het volgende tegen:

„Dat niemand in prejudice van een ander, op eenige plaatse daar van hij zijn immen wech gevoert heeft, eenige honig, ofte droge vellen, daar noch wasch in is, sal mogen laten staan ofte blijven, noch eenige der voorsz. vellen, ofte honig setten, ofte brengen op eenige plaatsen, dan gestopt zijnde, soo datter geen bijen in en mogen, alles op poene als hier vooren in 't eerste articule geseyt is" (dit was het voor die tijd zeer groot bedrag van zes gulden).

De heer Mollinger van de Bibliotheek te Wageningen, die mij steeds de ontvangen tijdschriften doorzendt, vestigde mijn aandacht op een artikel in het vakblad van onze Vlaamse collega's in het Septembernummer. Het is van den aan velen van ons welbekenden E. de Meijer: „Een Thermos-stelsel”.

Schrijver is van mening, dat de kasten moeten ingericht worden zo, dat de warmte, door de bijen voortgebracht, niet kan ontsnappen en dat de buitentemperatuur geen invloed kan uitoefenen op het inwendige van de kast. Hij ontwierp vier kastmodellen, waarvan hij er na 3 jaren slechts één overhield:

„Het vierde ontwerp is een dubbelwandige Dadantkast met opeenstapelbare delen. Van kast en hoogsel (honingkamer) zijn de ruimte tussen de wanden opgevuld met watten van glas, zodanig, dat het een omhulsel vormt zonder afbreking; het vormt waarlijk een glazen schede voor kast en ook voor hoogsel. De bodem is met dezelfde stof bezet en het plat dak, waarin het hoogsel ineenvoegt, is er ook mee bezet”.

De heer Meijer nam proeven met twee gelijkwaardige volken, waarvan één in een normale en het ander in een Thermoskast.

„Van 10 Juni tot einde Juli mocht ik bestatigen, dat de thermoskast onophoudelijk meer broed bezat en minder voedsel verbruikte dan de andere”.

Daarna nam hij proeven met thermometers en wel in elk volk één onder het dak en de andere in het volk. De verschillen onder dak bedroegen bij de normale kast 5 graden en bij de thermoskast slechts 2.5 graad.

Van de inwendige temperatuur vinden we de volgende opgave, genomen op 26 Augustus 1946.

Temperatuur om ...	7	10	12	15	18	20	uur
Buiten	14	17	21	17	18	16	
In normale kast	28	27	27.3	27.1	28	26.5	
In thermoskast	34	34	34	34	34.1	33.8	

„Wij merken onmiddellijk op: de stabiliteit der temperaturen in het nest van de thermoskast en belangrijke afwisselingen bij de normale kast, hetzij 3/10 van een graad bij de ene tegen 1.5 graad bij de andere of vijfmaal meer”.

De heer Mollinger verwijst mij terzake nog naar een werkje van Dr. E. T. Phillips (V.S.), dat in onze bibliotheek aanwezig is, n.l.: Isoleerende waarde van dubbelwandige bijenkasten. Deze wijst ook op de noodzakelijkheid om de bodem te isoleren. Hij zegt:

„Het verlies van warmte door de bodem van geïsoleerde bijenkasten, die beproefd werden, gaat zeer snel, zodat de geïsoleerde zijkkanten en deksel nooit op volle capaciteit kunnen werken, daar veel van de warmte beneden ontsnapte” en „deze ondoeltreffendheid is voornamelijk te wijten aan het niet-isoleren van de bodem”.

Dit onderdeel van de bijenteelt zal velen van ons interesseren en ik dank den heer Mollinger voor zijn tips.

Jékavé.

Naschrift Redactie.

Onze geachte medewerker Jékavé is het stellig bekend, dat niet de Red., maar de Imkers zelf onder-

scheid maken tussen bijenhouder en Imker en de Red. heeft daar nog eens op gewezen, omdat er inderdaad onderscheid tussen bestaat en deze betiteling de kwaliteit juist weergeeft.

Imker is ook goed Nederlands, evenals Imme; Imme-ker is meer dialectisch, evenals bieman; bijker daarentegen weer goed Nederlands.

EEN MOEILIJKE KWESTIE

Een Imker had zijn bijenvolken in een boomgaard geplaatst (verhuurd?) en een of ander kwaadwillige heeft toen twee kasten beroofd van de aanwezige honingvoorraad, de kasten omver getrapt en de raampjes in de omtrek verspreid.

Er is natuurlijk veel schade geleden, maar hoeveel doet er op het ogenblik niet toe. Alleen interesseert ons de vraag, wie de schade zal moeten dragen, de Imker zelf of de boomgaardbezitter.

Naar onze mening is de boomgaardbezitter als de huurder van de volken daarvoor aansprakelijk.

Wij zijn wel niet erg juridisch aangelegd, maar ons lijkt het toe, dat er enige overeenkomst bestaat met het huren van een woning en het huren van bijenvolken.

Iemand, die een huis huurt is verantwoordelijk voor de schade welke aan dit gehuurde ontstaat. Hij zal na beëindiging van de huur het huis weer behoorlijk moeten opleveren, in de staat waarin het zich bevond toen het gehuurd werd.

Het lijkt ons toe, dat dit ook het geval met de gehuurde bijenvolken moet zijn, en dan volgt daaruit, dat de huurder, in dit geval de boomgaardbezitter, er voor dient te zorgen, dat de bijenvolken in behoorlijke staat aan den verhuurder zullen moeten worden teruggegeven.

Het is echter de vraag of hier werkelijk van huur en verhuur sprake is; dat zal uit een of ander stuk moeten blijken of door getuigen moeten worden bevestigd.

Juist met het plaatsen in de boomgaarden worden vaak afspraken gemaakt, die voor tweeërlei uitlegging vatbaar zijn. M.a.w.: de Imker meent vaak, en terecht, dat hij den boomgaardbezitter een dienst bewijst en deze is van oordeel, dat de zaak juist andersom is.

Dikwijls gaat het zo, dat men zijn volken niet verhuurt, doch eenvoudig in een boomgaard — met toestemming van den eigenaar, die er zelfs voor betaalt — plaatst. Is hier nu sprake van verhuur? En wie is nu verantwoordelijk voor eventuele schade de volken toegebracht? Als niet-jurist lijkt ons dat een twijfelachtige geschiedenis.

Om dergelijke moeilijkheden te voorkomen is het noodzakelijk, dat contractueel wordt vastgelegd, dat de bijenvolken verhuurd worden aan derden. Deze is dan ook voor het gehuurde ten volle aansprakelijk.

Het bovenstaande naar aanleiding van een vraag. Wie van onze leden-juristen wil dit antwoord juist formuleren c.q. verbeteren? Red.

OP DE BIENSTAND

Ofschoon de winter bij het begin dezer maand nog niet officieel z'n intrede heeft gedaan, is toch op de bijenstand de absolute rust ingetreden. Ik schrijf: „absolute”, omdat de volken onder geen beding in hun rust mogen worden gestoord. Worden ze door een of andere oorzaak wel gestoord, dan zal de tros in beweging komen. Er zal warmteverlies optreden, wat weer extra verbranding, dus extra opname van voedsel tot gevolg zal hebben. Dit geeft voedselverspilling, maar wat erger is, extra vermeerdering van de dosis excrementen in de endeldarm. Zoals men weet, ontiaat de bij zich gedurende de winterzit niet. Dit gebeurt pas met de reinigingsvlucht. Alles moet er dus op gericht zijn om te bevorderen, dat deze zit zolang mogelijk kan duren zonder de noodzaak voor de bijen on-

tijdig de tros te moeten verlaten om zich te ontlasten tengevolge van een overvolle endeldarm. Is deze noodzaak aanwezig, dan zullen ze proberen het buiten de woning te doen en komen daardoor meestal om. Anderen doen het binnen de woning en bevullen zodoende de wand en raten, wat een vuile stank teweeg brengt. Meestal lijden zulke volken daar erg aan. Alles wat onrust kan veroorzaken als muizen, spechten, klapperende deuren, schavende of slaande takken, kippen en katten, dienen we van onze rustende volken verre te houden.

Bij sneeuwval wordt de sneeuw op een paar meter voor de stal geruimd. Vlieggenooten vrij van sneeuw houden. Het beste is een scherm van rietmatten of iets dergelijks voor de stal te zetten opdat, als de zon op sneeuw schijnt, het daardoor niet te licht kan worden in de woning, de bijen er niet uit worden gelokt en, door de sneeuw verblind, omkomen.

Gebruik de lange avonden om Uw kennis van het bijenleven te vermeerderen, want een grondige kennis der bijenbiologie is de grondslag van iedere methode van bijenhouden. Kent men deze grondbeginselen niet, dan zal men nooit met succes bijen kunnen houden. Het spreekwoord zegt wel: „Een ons praktisch is meer waard dan een kilo theorie”, doch weet wel: zonder theoretische kennis komt U er niet. Het is nu de tijd om deze wat bij te spijkeren en daarom: „Beidt Uw tijd.”

Naar aanleiding van mijn November-artikel kwam er een opmerking van een der lezers en wel:

„Welke reden is er om het vlieggenoot niet te verkleinen?” Ik heb dit aangeraden, voorop stellende, dat men een normaal groot vlieggenoot gebruikt. Ik heb er bij vermeld, dat het zó groot moet zijn, dat er geen muis door kan. Een normaal vlieggenoot mag niet verkleind worden om de luchtcirculatie in de woning niet te hinderen. Verse lucht is even noodzakelijk voor de tros als warmte. De afgewerkte lucht moet kunnen afvloeien. Nu is het een feit, dat tegen de grootte van het vlieggenoot vaak wordt gezondigd. Er zijn korf-imkers, die alle vlieggenooten wagenwijd geopend hebben. Niet alleen koud, doch ook gevaarlijk met het oog op rooverij. Ook kast-imkers houden er soms abnormaal grote vlieggenootopeningen op na. Het spreekt wel vanzelf, dat deze om verschillende redenen moeten worden verkleind.

M'n geachte opponent schrijft nog, dat hij de vlieggenooten verkleind tot ongeveer de breedte van een korfvlieggenoot in plaats van de hele breedte van de kast in de zomer. Ja, als U ze zo onnodig groot hebt in de zomer is er alles voor te zeggen, om ze tegen de winter te verkleinen. Doch deze grootte is zelfs des zomers uit den boze. Waarom toch zulke grote vlieggenooten? Een vlieggenoot wat een volk gebruikt, moet en mag zo groot zijn, dat de bijen bij de drukste passage elkaar niet hinderen.

Bij het einde van het jaar laten we onze gedachten nog eens gaan over het scheidende 1946.

Voor verreweg het grootste deel onzer imkers zal het als een zeer slecht honingjaar worden opgetekend. Trouwens ook in de ons omringende landen is de oogst voor het grootste gedeelte mislukt. De oorzaak ligt hier in een over de gehele zomer gemiddeld te lage temperatuur. Zelfs de paar zeer warme dagen — oorzaak: uit de tropen aangevoerde lucht — werden telkens gevolgd door zeer koude nachten.

Zoals ik reeds in een vorig artikel opmerkte, zullen de zonnevlekken hiervoor verantwoordelijk moeten worden gesteld. Persoonlijk maak ik dit nu reeds voor de derde maal mee. Elke elf jaar herhaalt zich deze geschiedenis, begeleid door een bij voorbaat zeker mager jaar. Daar zijn we op geabonneerd.

Doch trots deze anti-honingende obstakels is er hier en daar toch nog wat honing gewonnen.

Een zeer typisch geval maakte ik zelf mee, en wel tijdens de lindenbloei. Op een plek waar de linde elk jaar goed honigde, deed ze het dit jaar niet. Echter op een plek, daar 30 km. van verwijderd, honigde de linde wel. Hoe dit te verklaren? De temperatuur zal wel geen rol op zo'n korte afstand hebben gespeeld.

Echter is het wel mogelijk — ik heb dit niet precies onthouden — dat er op de wel-honigende plek meer neerslag is gevallen dan op de niet-honigende. De factor vocht is bij de nectar-afscheiding van zeer veel invloed.

Al met al heeft 1946 het echter laten liggen en we zullen hopen, dat 1947 de honingslingers weer op volle toeren zal laten draaien. S.

Een niet poëtische boom

De wilg is geen poëtische boom. Waarom zij het niet is blijft een raadsel, want hoe schoon kunnen de wilgen in het vroege voorjaar zijn. De mannelijke exemplaren zijn zelfs zo mooi, dat ze bij ons aan de stadsrand niet veilig staan. Jong en oud heeft het op de mooie stuifmeelkatjes voorzien van deze..... niet poëtische boom, om er hun kamer mee op te sieren. De wilg is tweehuizig, d.w.z. dat het ene exemplaar mannelijk en de andere vrouwelijk kan zijn, dus de eerste meeldraadkatjes en de tweede stamperkatjes heeft.

De mannetjes zijn het mooist met hun geel bepoeperde stuifmeelkatjes, maar de vrouwtjes, de stamperkatjes, krijgen soms nog meer bezoek dan de meeldraadkatjes, daar ze meestal rijkelijk honing afscheiden.

Wie zo gelukkig is verschillende soorten wilgen in zijn tuin te hebben, kan van het bijenbezoek genieten vanaf eind Maart tot in Juni toe.

De mooiste wilg vind ik altijd *Salix caprea*, de waterwilg. Het is een mooie, forse wilg, welke flinke en mooie katjes heeft, welke soms in Maart al beginnen te bloeien. Groot is het aantal wilgensoorten en daarbij komen nog hun bastaardkinderen.

Als de wilg bloeit ziet men buiten onze honingbijen, de eerste hommekoninginnen en het prachtige fluwelen graafbijtje met haar vosrood fluwelen pelsje en de wilde, woeste sachembij, waarvan de darren aan het witte gezicht al gemakkelijk te herkennen zijn.

Daarom planten we wilgenstekken aan de slootkanten en stek ze nu.

Soorten zijn er genoeg.

De vroegste drie welke in Maart al kunnen bloeien zijn:

De katwilg *Salix viminalis* L.

De grijze wilg *S. cinera* L.

De waterwilg *S. caprea* L.

April.

De bitterwilg *S. purpurea* L.

De kruipwilg *S. repens*. Bekend uit het duin.

De amandelwilg *S. triandra*.

De schotwilg *S. alba*.

De treurwilg *S. babylonica*.

De kraakwilg *S. pagilis* of *S. Elaeagnos*.

De geoorde wilg *S. aurita*.

April—Juni.

De laurierwilg *S. pentandra*.

Alkmaar.

GERRIT DE BEURS.

KORTE MEDEDELINGEN

In het Dagblad Scheepvaart lezen we, dat met het Libertyship „Stage Door Canteen” op 2 November te Rotterdam een lading, groot 9600 ton Cubaanse suiker, arriveerde, welke suiker op 7 November geheel gelost zal zijn. (Moge hiervan een behoorlijk kwantum worden gereserveerd voor onze bijenvolken, welke de suiker binnenkort hard nodig zullen hebben. Red.)

DE VOORJAARSSUIKER IS IN AANTOCHT

Na dit slechte bijenjaar toch weer een verblijdend nieuws. Per 1 December 1946 zal begonnen worden met de distributie van de voorjaarssuiker en wel 4 kg. per volk. Nadere berichten daarover volgen nog vanuit Wageningen. Er bestaat grote kans, dat de suiker weer met Octosan wordt gemengd, welk middel nu bijklaar in ons land gefabriceerd wordt. Gelukkig!

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Geachte Redactie,

Over het stukje: „Het nut van Keuring van bijenvolken” het volgende:

Natuurlijk heeft het nut om dergelijke wedstrijden te houden en alle respect voor hen, die moeite en bijen daaraan willen geven. Laat mij maar gerust aannemen (wat U zelf al veronderstelt) dat men bijen van andere volken neemt om dergelijke volken bijzonder krachtig te houden.

U schrijft van 10 volken 5 te maken, om, ja waarom, om een paar ramen verzegelde heidehoning. Daar wilt U 50 pct. van uw bijenstapel aan opofferen.

Dat betekent in 2 jaar imker af, althans in enkele jaren. (Nou, nou! Red.)

Laat ons beginnen met het voorjaar. We zullen veronderstellen, dat ze **allemaal** door de winter komen. Als de maand April in het land is kunnen we aannemen, dat er 10 pct. zijn uitgevallen (moerloos en te klein) en dan hebben we niet te mopperen. Zij, die honing willen oogsten (althans volgens bijenlectuur) nemen geen zwermen van hun volken, en tot slot voor een spat heidehoning gaat men zijn volken van 10 op 5 brengen. Wij zien hier geen nut noch winst in.

Geef dergelijke imkers 10 waardevolle **Maart-volken**, laten die onderling eens uitspelen wat ze hebben bereikt in een vol jaar. Niet alleen aan honing, maar ook aan volken, uitgedrukt in guldens, dan heeft het volgens mij als bedrijfs-imker meer zin en nut.

Wat U naar voren brengt in het **maandpraatje** is juist gezien als U schrijft: Het gaat in de bijenteelt niet om kunstjes, maar om sterke volken op het juiste tijdstip, en hebben wij dat, dan kunnen we het gerust afwachten als de natuur meewerkt.

Hoogachtend,

Met imkersgroet,

P. S. PLANTENGA.

Hennaard, 22 Sept. '46.

Naschrift Red.

Het is maar de vraag uit welke gezichtshoek men de bijenteelt bekijkt. Houdt men bijen voor het bestuivingsnut, dan zal men beter doen zijn volken in stand te houden. Maar het eigenlijke doel van de bijenteelt is van zijn volken te oogsten, doch ook de fruit-teler moet zware volken hebben.

Maar ik gaf tevens een voorbeeld. Om goede volken te overwinteren zullen ze ook sterk moeten zijn — zie hiervoor het stukje „Inwintering” in dit nummer. In uitgesproken slechte jaren zoals thans zal men zeker beter doen minder volken — doch goede — op te zetten, dan meer volken en slechte. Het is niet een kwestie van guldens, zelfs niet voor den bedrijfsimker, maar van goed Imkerschap. Juist de bedrijfsimker is bij een goed Imkerschap gebaat.

Hetgeen in het Maandpraatje werd gezegd is in geen geval in strijd met hetgeen geschreven werd over „Het nut van keuring van bijenvolken”.

Beide artikelen dekken elkaar volkomen.

In het „Maandschrift” vind ik onder Boekaankondiging een beoordeling van het „Handboek der Moderne Bijenteelt”, door J. W. Schotman en lees daarin o.a., dat het boek literair uitstekend is verzorgd.

Hoe is het mogelijk, dacht ik, dat Joustra zó iets kan schrijven; hij zal 't boek stellig niet helemaal gelezen hebben, wat ik me overigens best kan begrijpen. Eén van mijn grieven tegen dit boek is juist, dat het uit taalkundig oogpunt zo erbarmelijk slecht is verzorgd. Me dunkt, dat aan een „standaardwerk” bepaalde eisen gesteld mogen worden, ook wat de taal betreft en dan wel speciaal aan een schrijver, die zelf nog al hoog van de toren blaast. Op blz. 687 toch kan men lezen, dat een bezwaar tegen het Bijenboek van Joustra hierin bestaat, dat het wemelt van germanismen en hij heeft het dan verder over afschuwelijke misbaksels als: omjagen, omsnijden, omhangen (voor overhangen!),

afslapeteren, enz. Het wordt hoog tijd — zo schrijft hij — dat we onze imkerstaal van deze vreemde smetten gaan zuiveren en onze eigen, mooie Nederlandse taal gebruiken, die in wetenschappelijke en geestelijke zaken beide de dingen scherp en juist tot uitdrukking kan brengen. (par. 1766.)

Weet ge, lezer, wat nu zo merkwaardig is? Dat is dit: de schrijver gebruikt in deze zin zelf zo'n afschuwelijk misbaksel, want „tot uitdrukking brengen” is geen goed Nederlands; er zit een Moffrikaans luchtje aan van wat ben je me; het is het verhollandste „zum Ausdruck bringen” = uitdrukken, onder woorden brengen.

En als dat nu nog het enige germanisme was! Maar eilieve, men kan er nog veel meer vinden. Hier hebt ge er een paar: het ontledigen (entleeren) van de darm (voor: ledigen; par. 9); voortijdig (vorzeitig; voor te vroeg, ontijdig, par. 2); gelijk sterk (gleich stark, voor: even sterk, par. 962); ononderbroken (ununterbrochen, voor: onafgebroken, par. 97); ingreep (Eingriff, voor ingrijpen, par. 89), enz., enz.

En hoeveel andere taal- en stijlfouten zijn er niet aan te wijzen; men lette eens op de nonchalante wijze, waarop met **de** en **den** wordt omgesprongen; op blz. 5 b.v. staan minstens 9 fouten en het boek telt 699 pagina's!

Zodat ik maar zeggen wil: iemand, die nog al wat boter op z'n hoofd blijkt te hebben, moest zo verstandig zijn, om niet midden in de felle zon te gaan staan: hij wordt uitgelachen.

Enschedé, 23 Juni.

J. WEENINK.

Vragenrubriek

Vraag: Ik kocht twee kleine volken, ongeveer 200 en 300 M. van mij verwijderd. Hoe ga ik hiermede het beste te werk? Kan ik de volken in één kast overwinteren zonder ze samen te voegen? Beide kasten zijn afgevoederd.

Mevr. E. P. de J. de J. te O.

Antwoord: Haal na een flinke winterzit de bijen naar uw woning. Dit moet zó voorzichtig gebeuren, dat de volken eigenlijk niet merken, dat ze verplaatst worden. In geen geval mogen de bijen uiteenlopen. Dit transport kan — goed gedaan — wel bij koud weer geschieden. Na de winterzit vliegen van uw volken dan geen bijen naar de oude plaatsen terug. Blijkbaar moeten de bijen na een lange thuis-zit zich opnieuw oriënteren.

Het zou gevaarlijk zijn, in deze tijd van het jaar nog te proberen de volken in één kast te brengen ter gezamenlijke overwintering. Ga in 't voorjaar als het nodig blijkt, de volken samenvoegen als ze te klein zijn. De rest van uw vragen in één der e.v. nummers.

Vraag: Wat moet ik doen met een kastvolk dat geen suiker meer opnemen wil? 14 dagen geleden ben ik begonnen met drijfvoeren, een paar dagen namen ze het op en daarna niet weer. Het volk is moergoed, volop broed aanwezig en verzegelde honing, maar te weinig om te overwinteren.

C. P. te B.

Antwoord: De door u ontvangen suiker schijnt sterk gepeperd te zijn. Ook in deze omgeving halen de bijen het voer daardoor slecht op.

Doe daarom als volgt: Ontdoe de raampjes van de bijen, leg de ramen plat neer en giet de lege cellen met een kannetje met spitse tuit vol suikerwater. Elke dag kunt u de kast wel 2 K.G. op die wijze voeren. Van de perper hebben de bijen geen last naar mij zelf is gebleken.

Vraag: Is u iets bekend van werken zonder moer-rooster?

J. G. T. te E.

Antwoord: Er zijn imkers, die menen, dat in koude bouw zetten van onderkast en daarop de bovenkast overdwers, dus in warme bouw (of omgekeerd), zou vermijden, dat de koningin naar boven gaat. Anderen zeggen succes te hebben met een kleedje met gat er in op de onderkast. In beide gevallen kan het wel eens leiden tot het doel: geen broed in de bovenkast.

Maar laat men nooit beweren, dat deze methoden doeltreffend zijn. Een paar jaar geleden bleek mij (met een imker hier ter plaatse) nog, dat de moer kans had gezien, naar boven te trekken door een kiertje, waar een rooster iets scheef lag.

Van de twee door mij vermelde methoden is het dwars zetten van de bovenbak de beste, omdat broed onder en boven niet de door de bijen begeerde bolvorm van het broednest mogelijk maakt. Eigen ervaring in deze (ik ontwierp voor dit doel een speciale kast, die overigens zeer goed voldoet) leerde echter, dat men ook over déze manier wel eens te klagen heeft.

Inderdaad en heel veel zelfs. Bij de K.Z. b.v., waar altijd door de broedruimte in koude- en honingruimte in warmbouwstelling staat, gelukt het nooit zonder moerrooster de moer uit de honingruimte te houden. Voor dit doel is kruisbouw absoluut misplaatst. Red.

AFDELINGSBERICHTEN

De Bijenvereniging de Macht van 't Kleine te Vorden jubileert.

Vrijdag 4 Oct. had een feestelijke bijeenkomst plaats van de leden en hun echtgenoten in het Nutsgebouw, om het 25-jarig bestaan feestelijk te herdenken.

De voorzitter, de heer B. B. Lenselink, memoreerde hoe de afdeling tot stand gekomen was en wat er in die 25 jaren was gebeurd. Toen de afd. werd opgericht begon men met 25 leden en thans 81 stuks.

Verder hadden we nu drie bestuursleden, die ook 25 jaar zitting hadden gehad, n.l. de heren Olthuis, Lenselink en Verstege; deze werden door het bestuurslid Keunen toegesproken.

De avond werd verder gevuld met kwinkslagen en liederen van de Gelderse humoristen Ebbers en Van de Berg, met als pianist de heer A. Bruggeman, die de aanwezigen deden gieren van het lachen.

De heer Wenink dankte namens alle aanwezigen de bestuursleden voor de gezellige avond.

50 bunder Heide afgebrand.

Onder grote belangstelling en prachtig herfstweer, togen we op weg, omdat wij van de betreffende instanties vergunning hadden gekregen de Hei, welke zich dit jaar heel slecht liet aanzien, voor een gedeelte af te branden.

Iemand, die vroeger zelf bijen had, maar thans deze liefhebberij niet meer bezit, wou nog een spaak in het wiel steken, om dit nog op 't laatste ogenblik niet door te laten gaan. Dank zij het optreden van enkele leden en bos- en brandweermannen, werd toch besloten te gaan en af te branden, om in de toekomst een prachtige weide te hebben voor onze bijen.

Ja, onze bijen. Wij zijn trots op onze afdeling, die op heden een ledental heeft van 140 leden, zij het wat kleine imkers, doch zelfs ook heel grote imkers. Dit jaar moesten wij zelf zoeken om ons een plaatsje te verschaffen waar wij onze korven en kasten konden plaatsen. Na heen en weer gepraat over een betere Hei voor de bijen, werd er van bestuurszijde toe overgegaan eens flink aan te pakken, wat dan ook voor menigeen tot een ware voldoening is geworden, en zonder ongelukken werd een groot veld geheel dode Hei dan ook in de vlammen gezet. De natuur werkte mee; een lekkere bries maakte het ons dan ook mogelijk in de kortst mogelijke tijd ongeveer 50 bunder Hei, welke geheel ongeschikt was en bleef, af te branden.

Het vuur ging snel over het veld heen, zodat de Heiwortels niet hebben geleden en ons zeer zeker met hulp van de natuur een prachtige plaats zullen teruggeven, waar wij, ja zelfs heel veel imkers van verre, weer met grote ijver en naar hartelust de korven en kasten kunnen plaatsen.

Indien dit mooie werk, door de afdeling gedaan, succes zal hebben, zullen wij een andere maal verder gaan, met meer weide voor onze bijen te maken, opdat vele imkers dan ook de Veluwe kunnen bezoeken met hun volken.

Nunspeet.

R. O.

Over een excursie

Alhoewel het bij de verschijning van dit no. van ons Maandblad de tijd niet is om te schrijven over een zomer-excursie, kan ik toch niet nalaten onze afdelingen te wijzen op een prachtig excursie-object, als zij straks daarover eens een plannetje willen gaan uitbroeden.

Deze zomer hebben we het bijenpark van de Afd. Amsterdam aan de Sloterdijkweg bezichtigd. We hebben er genoten van het interessante museum, waar de heer Van Otterlo, de tweede secretaris dier afd. ons een boeiende uiteenzetting gaf. We zijn er rondgeleid door een tuinarchitect, die op duizend en één vragen een antwoord weet. We hebben er genoten van de heerlijke rust in het prachtig aangelegde park; we hebben ons een ogenblik gewaand in een andere wereld.

We hebben een populair-wetenschappelijke causerie gehoord over het winnen van bijengif. We hebben een kleine mella bezig gezien in een bij uitstek voor haar geëigende omgeving. We wisten niet, dat er door eendracht en grote liefde voor de immen zoveel te bereiken was. Hiervoor een ere-salut aan de afd. Amsterdam.

Overweegt u een excursie straks in de zomer? Doe als wij en ga naar het bijenpark te Amsterdam. U verenigt in letterlijke zin het nuttige met het aangename. En passant willen we gaarne het verzoek van den heer Van Otterlo, n.l. of er onder ons imkers misschien ook iemand is, die iets interessants voor het museum heeft af te staan, doorgeven. Adres: A. Helffer, Leidschegracht 21, Amsterdam-C.

PIET DE ROVER,
Voorz. afd. Wageningen.

BOEKBESPREKING

Hoe meer lectuur over bijen, hoe beter, al zijn de handleidingen in de laatste tijd niet van de lucht, uit elk dier boekjes komen dikwijls andere gezichtspunten naar voren.

Bij Misset te Doetinchem verscheen thans een handleiding van den heer J. J. Bruijsten te Haps in Noord-Brabant; een eenvoudig, doch goed boekje; 74 pagina's.

Het boekje is matig geïllustreerd, wellicht omdat goede foto's toch niet op het houthoudend papier goed uitkomen. Een aantal tekeningen verlicht de tekst.

Het boekje is een pleidooi voor de kastimkerij, dus voor de losse bouw. Het is een handleiding voor beginners, zakelijk geschreven en komt van de hand van iemand, die de bijenteelt blijkt te beheersen.

In zijn ijver om de bijenteelt voor iedereen aantrekkelijk te maken, worden enkele moeilijkheden echter wel eens onderschat. Zo b.v. in het hoofdstuk: „De omgang met bijen”. Dit hoofdstuk begint met de volgende zin: „Er is nog altijd een heel oude fabel in omloop, waarin wordt beweerd, dat de bijen steken”.

En verder, dat de dagbladen wel eens vermelden, dat paarden en koeien door een zwerm worden doodgestoken, hetgeen op fantasie zou berusten. Dit is wel een beetje te sterk uitgedrukt. Bijen kunnen inderdaad steken en ze doen het ook vaak meer dan ons lief is en het is ook wel gebeurd, dat paarden werden doodgestoken.

Maar wél zijn we het eens met den schrijver, dat deze gevallen zeer overdreven worden voorgesteld. Trouwens in het verdere gedeelte van het hoofdstuk blijkt ook wel, dat de schrijver zijn eerste uitspraak wel wat overdreven vindt.

Maar dat alles doet aan de deugdelijkheid van het boekje geen afbreuk.

Verder bevat het boekje uitstekende raadgevingen en aan de hand daarvan kan menig een met succes bijen houden.

Ten slotte delen we nog mede, dat dit boekje niet bij de Redactie verkrijgbaar is, zoals vele van onze lezers dikwijls schrijven te menen. Men bestelle het bij de boekhandel of bij den uitgever. De prijs is f 2.—.
Red.

Een nieuw instrument

In Zwitserland is een instrument in de handel, gemaakt van persstof, dienend om de bijen in de winter te beschermen tegen direct zonlicht en tegen koude.

Het is een soort griffeldoos zonder deksel. In de lengterichting staat, even hoog als de zijwanden een latje, hetwelk iets korter is dan de zijwanden en dus aan beide einden doorgangen openlaat.

Dit doosje wordt, omgekeerd, op de vliegplank bevestigd; in de zijwanden is voor en achter, in het midden, een doorgang uitgehakt.

Het is te maken!

Maar wat denken de experts van de ventilatie?

v. B.

OFFICIEËLE MEDEDELINGEN

DE STEMBUS BESLISTE

Op één enkele uitzondering na is de verkiezing van Hoofdbestuursleden beslist. Hier volgen de uitslagen:

Groningen: Ennes 7 stemmen, Planting 58 stemmen; gekozen Planting.

Friesland: Mulder 18 stemmen, Stienstra 31 stemmen, Wietsma 10 stemmen; gekozen Stienstra.

Drente: Bakker 57 stemmen; Timmermans 60 stemmen; gekozen Timmermans.

Overijssel-West: v. d. Berg 18 stemmen, Schwieters 57 stemmen; gekozen Schwieters.

Overijssel-Oost: bij enkele kandidaatstelling Te Winkel gekozen.

Veluwe: Riphagen 10 stemmen, Van Rooijen 103 stemmen, Verhoeven 45 stemmen; gekozen Van Rooijen.

Achterhoek: Meijer 45 stemmen, Schaap 12 stemmen, Smits 27 stemmen; gekozen Meijer.

Betuwe: bij enkele kandidaatstelling Ponten gekozen.

Utrecht: Blom 15 stemmen, Van den Broek 27 stemmen, Schrijver 23 stemmen. De strijd bleef onbeslist en er heeft een nieuwe stemming plaats.

Noord-Holland: bij enkele kandidaatstelling Ter Brugge gekozen.

Zuid-Holland: Bos 3 stemmen, Emmens 23 stemmen, Vink 49 stemmen; gekozen Vink.

Zeeland: bij enkele kandidaatstelling De Bruijne gekozen.

Noord-Brabant: bij enkele kandidaatstelling Van der Zwaard gekozen.

Limburg: bij enkele kandidaatstelling Regout gekozen.

Er werd druk gestemd en behalve in de provincie Utrecht kon reeds bij eerste stemming een Hoofdbestuurslid worden benoemd.

Deze provincie krijgt nog eens een kans en de stembiljetten moeten uiterlijk op 5 December zijn ingeleverd.

De mogelijkheid bestaat dus, dat we nog dit jaar een compleet Hoofdbestuur krijgen.

Hoewel vrij nauwkeurig gestemd werd, moest het Dagelijks Bestuur toch nog 6 stembiljetten ongeldig verklaren met totaal 21 stemmen. Enige verandering in de uitslag is er echter niet mede gemoeid geweest.

Het proces-verbaal van de stemming is getekend door den Voorzitter, den Secretaris en de heren Schrijver, Van Amerongen en Huibers; de laatste drie allen te Veenendaal.

Met hun benoeming wensen wij de gekozen leden van harte geluk.

De Alg. Secr. JOUSTRA.

LAAT ZE NIET LIGGEN

Wij beschikken nog over een aantal Memorandums, van de hand van onzen Voorzitter. Deze liggen hier ter schikking voor de leden, tegen de reductieprijs van f 1.50 per exemplaar, mits besteld door den afdelingssecretaris en dan franco. Verspreide leden kunnen

rechtstreeks bestellen, ook à f 1.50 per exemplaar. Niet-leden kunnen — voor zover de voorraad strekt — een exemplaar tegen f 2.50 bestellen. Alles bij vooruitbetaling. Postrekening 27772 Ver. v. Bijenteelt, Amersfoort, of per postwissel, zelfde adres.

OPLEIDINGSCURSUS IN BIJENTEELT

Onder leiding van den Rijksbijenteeltconsulent te Wageningen zal in 1947 te Groningen een Opleidingscursus in bijenteelt worden gegeven.

De cursus begint in Januari en duurt een jaar.

De lessen zullen waarschijnlijk 's Zaterdags gegeven worden.

De theorielessen (van Januari tot April en van October tot Kerstmis) in de Landbouwschool te Groningen.

De praktische lessen (van April tot October) op de Tuinbouwschool te Paterswolde.

Tot deze cursus kunnen worden toegelaten: onderwijzers met acte Land- en/of Tuinbouwkunde L 01; bovendien onderwijzers die, ter beoordeling door genoemden consulents, voldoende ervaring in de Bijenteelt bezitten.

Reiskosten der deelnemers worden niet vergoed.

Bij de vaststelling der lesuren zal zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de reisgelegenheid der cursisten.

Aanmeldingen voor deze cursus te richten aan: den rijksbijenteeltconsulent, Ericaplein 1, te Wageningen, onder vermelding van het uur, waarop men 's Zaterdagmorgens te Groningen kan aankomen.

PRETTIG NIEUWS

Met ingang van Januari 1947 zal ons Maandschrift met 16 pagina's verschijnen. Overwogen wordt om het te laten verschijnen met 12 pagina's plus een omslag.

Deze papierverruiming brengt ons al een stap in de goede richting, doch de kwaliteit van het papier blijft hetzelfde, helaas.

We kunnen op dit papier alleen lijnclh e's afdrucken; het leent zich niet voor autotypi en.

Maar we gaan weer een stap vooruit en we hopen, dat de volgende stap spoedig kan worden gezet.

GEGEVENS GEVRAAGD

Wij maken de Afdelingssecretarissen opmerkzaam op het verzoek van Dr. A. D. Voûte om gegevens inzake honingooft op heide en vuilboom te sturen naar het Biologisch Laboratorium „Hoenderloo" te Hoenderloo.

Een paar ontvangen gegevens werden door ons aan dit adres bereids doorgezonden.

ADVERTENTIES

TE KOOP:

Twee kasten en twee korven

Wed. J. J. VERMEULEN, Noldijk G 157, RIJSOORD

TE KOOP GEVRAAGD:

De wonderen van het Bijenvolk, van Dkt. G. A. Ootmar
Het Bijenboek, van Joh. A. Joustra, 1934

Brieven met prijsopgave aan:

C. VAN BELLEN, Rio Grandelaan 41, Overveen

H. T. VAN DAM, BIJENPARK, JUBBEGA (F.)

Wij kunnen leveren uit voorraad: Simplexkasten (compleet), Handkolbtoestellen, Perskleden, Blaasbalg, Berokers, Bijenkappen, Bijenvegers, Handschoenen, Separators, Reisramen enz. Zendt ons Uw droge raaf of zuivere was ter verwerking tot kunststraat.

Vraagt Prijslijst

TE KOOP GEVRAAGD:

Alle verschenen nummers van „De Bijenteelt", Red. van Giersbergen. De jaargangen 1 t/m 13; 15 t/m 19; 22 en en alle daarna verschenen jaargangen van de „Praktische Imker". Verder oude bijenliteratuur en jaargangen van buitenlandse tijdschriften.

J. MOMMERS, Wilhelminapark 8, TILBURG.

NU, IN UW WINTERZIT,

is het de tijd voor het volgen van een interessante schriftelijke cursus over Bijen en Bijenteelt.

Voor beginnens, tien 14-daagse lessen, kosten f 7.50.
Voor gevorderden, tien 14-daagse lessen, kosten f 10.—.
Leider der cursussen Dr. Ir. W. FEEKES, landbouwkundig ingenieur. Bij de cursus voor gevorderden worden vragen beantwoord. Vraagt prospectus of zendt postwissel aan:

Feeka Handelsonderneming
Nieuweweg 278
KAMPEN. Telefoon 447

Inhoud 1946

(Het eerste cijfer geeft de maand, het tweede de bladzijde aan.)

Afdelingsberichten 10/8; 12/6.
Algemene Vergadering 8/8.
Als een rots in de branding 2/2.
Bibliotheek 10/8.
Boekbespreking 2/3; 2/4; 5/8; 7/4; 12/7.
Bruidsvlucht 9/4.
Bijenteelt en Bezetting 8/2.
Bijenteelt in Krijgsgevangenschap 8/3.
Bijenteelt in Nederland 1/4.
Brief uit Zweden 12/2.
Deskundige (Een) 10/3.
Een niet poëtische Boom 12/5.
Een nieuw instrument 12/7.
En de Bijenteelt? 8/4.
Enquête Heidedracht 1945 11/4.
Ervaringen van een Beginneling 11/6.
Fruitteelt en Bijen 11/5.
Geen misverstanden 9/7.
Hoe de bijenteelt in ons land worden moet en worden kan 3/4.
Hoe en waarmede schilderen wij onze bijenkasten? 2/3; 3/2.
Hoe verkrijgt en verwerkt de bij haar was? 5/2; 7/2.
Hoofdbestuur (Het) 2/3; 5/7.
Inhoud 12/8.
Imker (De) 2/2.
Ingezonden 3/5; 5/3; 9/5; 12/5.
Inwinteling (De) 9/3.
Jaagkleps (Uit de) 3/3; 5/2; 7/3; 9/3; 10/4; 11/7; 12/2.
Keuring van bijenvolken (Het nut van) 9/5.
Korte mededelingen 12/5.
Maandkalender 3/3; 5/2; 7/2; 8/6.
Maandpraatje 2/1; 3/1; 5/1; 7/1; 8/1; 9/1; 10/1; 11/1; 12/1.
Meer suiker voor bijen? 10/6.
Misleidende advertenties 3/5.
Moeilijke kwestie (Een) 12/4.
Nationale Vereniging voor Bijenteelt (Een) 1/3.
Nieuwe bijenwoningen 10/3.
Officiële mededelingen 1/4; 2/4; 3/5; 5/6; 7/3; 8/7; 9/8; 10/7; 11/8; 12/7.
Op de Bijenstand 9/2; 11/2; 12/4.
Persoonlijk woord van onzen Voorzitter (Een) 1/1.
Rappard, Mr. L. R. J. ridder van 8/1.
Recht op een bijenzwerm (Het) 10/2.
Sneeuwbes 9/3.
Suikerdenaturatieprobleem 11/2.
Toepassing van D.D.T. 9/2.
Voor het laatst Lokkorven 10/5.
Vragenrubriek 8/7; 9/7; 10/7; 12/6.
Wat zeggen mijn Drentse vrienden hiervan? 8/4.
Welke mogelijkheden? 8/7.
Werkmethode voor Imkers in Kleistreken (Een) 1/3.
Zal het moerrooster hebben afgedaan? 2/2; 5/4.